

Základní pravidla transkripce mluvených projevů nahraných v rámci exkurze na Valašsko „Za nářečím do terénu“ konané dne 30. 10. 2012

1. Samohlásky

- zapisujeme *i, e, a, o, u*, případně *y* – dle skutečné výslovnosti (např. *umýt/umít*)
- neužíváme písmeno *ě* – píšeme *d'e, t'e, ňe* (např. *d'ekuju, t'esně, ňeco*), *bje, pje, vje*, (např. *víbjer, pjjet, nevjeřim*), dále *mje/mňe* (např. *mjesíc, vímňena*)
- délku samohlásek označujeme čárkou (např. *mrás, polífka*), a to i tam, kde je v pravopise *ů* (např. *stůl, nemůže*)

2. Souhlásky

- zaznamenáváme jen ty souhlásky, které byly skutečně vysloveny (např. *vječí, kerí/kery*)
- hlásky slaběji vyslovené píšeme v horním indexu (např. *pro^{to}že*)
- vypuštěnou hlásku (či hlásky) lze uvést v závorce (pokud by mohlo dojít k nepochopení textu), a to ve shodě s pravopisem, např. *u(ž) šes(t) tídnú*
- neznělé *ř*, retozubné *m* a zadopatrové *n* neoznačujeme (např. *tři, tramvaj, okénko*)

3. Zvláštní znaky

l – tvrdé **l**, např. *chalupa*

l' – měkké **l**, např. *bol'i mje*;

z – znělé **c**, např. *moz d'eř*

ž – znělé **č**, např. *prož brečí*

γ – znělé **ch**, např. *gbibiy bil*

ʔ – ráz (tvrdý hlasový vokalický začátek slabiky), např. *přijela ʔautem, neʔumňel, do ʔokna*

4. Ostatní doporučení

Prozodické prostředky ani hezitační zvuky nezaznamenáváme, ve shodě s pravopisem užíváme interpunkci a velká písmena.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ukázka přepisu rozhovoru

A: Nejdřív k té tradici v rodině třeba. To vaše řemeslo se předává z generace na generaci? Už to třeba učíte někde svoje vnuki? Nebo ot koho vi máte to řemeslo?

B: No já sem sa to naučyl ot suseda.

A: A ten sused to delal celí život?

B: Nó ten sused, tož byl starší o desed roku, tak toto řemeslo je ot třyatřycátého roku, papuče, ta továrna, co Paľ byl, ty sy pamatuješ, víš, že? Toš tam byla továrna na papuče. Toš tam potom sem sa učyl, doučovál, aj sem tam už potom delal. Nó ot toho suseda sem sa to naučyl, v rodině zme to neměli, našy byli zemnedelcy, já sem v létě na poli, v zymně, přes tych pjed mñesycú, toš to sem šyjál.

A: Tagže v zimně sa tomu vjenujete hlavně?

B: Nó, to byla podomácká práca taková, tom^u sa pravilo, čoveče, kovozemnedelcy. Zedníci delali v létě ná stavbách, v zymně šli delat papuče, tam je jako v zymně přybíral ten továrník, ty papučáře, a zaz jich pustil na léto. Tagže dyž nebyla práca, tak sa fšecy uchylili tam, gdo mñel menší to zemnedelství. Gdyš mñeli veliké, tak sa užyvali šecko na tom gruňtě.